

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

2 decembrie 2021 *

„Trimitere preliminară – Protecția consumatorilor – Directiva (UE) 2015/2366 – Servicii de plată – Articolul 62 alineatul (4) – Comisioane aplicabile – Articolul 107 alineatul (1) – Armonizare deplină – Articolul 115 alineatele (1) și (2) – Transpunere și aplicare – Abonamente de televiziune prin cablu și de acces la internet – Contracte pe durată nedeterminată încheiate înainte de data transpunerii acestei directive – Comisioane aplicate operațiunilor de plată fără autorizarea unei debitări directe a contului bancar inițiate după această dată”

În cauza C-484/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München, Germania), prin decizia din 1 octombrie 2020, primită de Curte în aceeași zi, în procedura

Vodafone Kabel Deutschland GmbH

împotriva

**Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –
Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.,**

CURTEA (Camera a noua),

compusă din doamna K. Jürimäe, președinta Camerei a treia, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a noua, și domnii S. Rodin și N. Piçarra (raportor), judecători,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Vodafone Kabel Deutschland GmbH, de L. Stelten, Rechtsanwalt;
- pentru Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V., de C. Hillebrecht, Rechtsanwältin;

* Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul german, de J. Möller, M. Hellmann și U. Bartl, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de F. Meloncelli, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de H. Tserepa-Lacombe și T. Scharf, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 62 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (JO 2015, L 337, p. 35, rectificare în JO 2018, L 102, p. 97).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Vodafone Kabel Deutschland GmbH (denumită în continuare „Vodafone”), pe de o parte, și Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. (Uniunea Federală a Organizațiilor și Asociațiilor de consumatori, Germania) (denumită în continuare „Uniunea federală”), pe de altă parte, în legătură cu suma forfetară aplicată pentru utilizarea anumitor instrumente de plată la executarea operațiunilor de plată rezultate din contractele încheiate între Vodafone și consumatori.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (6), (53) și (66) ale Directivei 2015/2366 au următorul cuprins:

„(6) Ar trebui instituite norme noi care să acopere lacunele legislative și care, în același timp, să ofere mai multă claritate juridică și să asigure o aplicare consecventă a cadrului legislativ în întreaga Uniune. Ar trebui garantate condiții de operare echivalente participanților existenți la piață și celor nou-apăruți, permițând noi mijloace de plată pentru a face accesibilă o piață mai mare și asigurând un nivel ridicat de protecție a consumatorilor care utilizează aceste servicii de plată în întreaga Uniune. [...]

[...]

(53) Deoarece consumatorii și întreprinderile nu se află în aceeași poziție, aceștia nu necesită același nivel de protecție. Deși este important să se garanteze drepturile consumatorilor prin dispoziții de la care să nu se poată deroga prin contract, este rezonabil să se permită întreprinderilor și organizațiilor să convină altfel atunci când nu realizează operațiuni în care sunt implicați consumatorii. [...] În orice caz, anumite dispoziții de bază ale prezentei directive ar trebui să se aplice în toate cazurile, indiferent de statutul utilizatorului.

[...]

(66) Practicile naționale diferite în ceea ce privește comisioanele aplicate pentru utilizarea unui instrument de plată («suprataxare») au generat o situație foarte eterogenă pe piața plăților din Uniune și au devenit o sursă de confuzie pentru consumatori, în special în contextul comerțului electronic și transfrontalier. [...] În plus, un argument solid pentru revizuirea practicilor de suprataxare este susținut de faptul că Regulamentul (UE) 2015/751 [al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul (JO 2015, L 123, p. 1)] stabilește norme pentru comisioanele interbancare aplicate plăților cu cardul. [...] În consecință, statele membre ar trebui să aibă în vedere să împiedice beneficiarii plății să solicite comisioane pentru utilizarea instrumentelor de plată pentru care comisioanele interbancare sunt reglementate în capitolul II din Regulamentul (UE) 2015/751.”

4 Articolul 4 din această directivă, intitulat „Definiții”, are următorul cuprins:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[...]

5. «operațiune de plată» înseamnă acțiunea, inițiată de plătitor sau în numele acestuia ori de beneficiarul plății, de a plasa, transfera sau retrage fonduri, indiferent de eventualele obligații subiacente existente între plătitor și beneficiarul plății;

[...]

8. «plătitor» înseamnă persoana fizică sau juridică care este titularul unui cont de plăți și care autorizează un ordin de plată din acel cont de plăți sau, în cazul în care nu există un cont de plăți, persoana fizică sau juridică care emite un ordin de plată;

9. «beneficiar al plății» înseamnă persoana fizică sau juridică care este destinatarul vizat al fondurilor care au făcut obiectul unei operațiuni de plată;

10. «utilizator al serviciilor de plată» înseamnă persoana fizică sau juridică care folosește un serviciu de plată în calitate de plătitor, de beneficiar al plății sau în ambele calități;

[...]

13. «ordin de plată» înseamnă o dispoziție a plătitorului sau a beneficiarului plății către prestatorul său de servicii de plată prin care se solicită executarea unei operațiuni de plată;

14. «instrument de plată» înseamnă un dispozitiv (dispozitive) personalizat(e) și/sau orice set de proceduri convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosit pentru a iniția un ordin de plată;

[...]

20. «consumator» înseamnă persoana fizică care, în cadrul contractelor de servicii reglementate de prezenta directivă, acționează în alte scopuri decât cele legate de activitatea sa comercială, de afaceri sau profesională;

[...]”

5 Articolul 62 din directiva menționată, intitulat „Comisioane aplicabile”, prevede la alineatele (3)-(5):

„(3) Prestatorul de servicii de plată nu împiedică beneficiarul plății să solicite din partea plătitorului un comision sau să îi ofere o reducere sau să îl orienteze în alt fel către utilizarea unui anumit instrument de plată. Comisioanele percepute nu depășesc costurile directe suportate de beneficiarul plății pentru utilizarea instrumentului de plată respectiv.

(4) În orice caz, statele membre se asigură că beneficiarul plății nu solicită comisioane pentru utilizarea de instrumente de plată pentru care comisioanele interbancare sunt reglementate în temeiul capitolului II din Regulamentul (UE) 2015/751 și nici pentru serviciile de plată cărora li se aplică Regulamentul (UE) nr. 260/2012 [al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și comerciale aplicabile operațiunilor de transfer de credit și de debitare directă în euro și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 924/2009 (JO 2012, L 94, p. 22)].

(5) Statele membre pot interzice sau limita dreptul beneficiarului plății de a solicita comisioane, luând în considerare nevoia de a încuraja concurența și de a promova utilizarea de instrumente de plată eficiente.”

6 Articolul 107 din aceeași directivă, intitulat „Armonizarea deplină”, prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere [...] articolului 62 alineatul (5), [...] în măsura în care prezenta directivă conține dispoziții armonizate, statele membre nu mențin și nici nu introduc alte dispoziții decât cele prevăzute în prezenta directivă.”

7 Articolul 115 din Directiva 2015/2366, intitulat „Transpunere”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Statele membre adoptă și publică până la 13 ianuarie 2018, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. [...]

(2) Statele membre aplică aceste dispoziții începând de la 13 ianuarie 2018.

[...]”

Dreptul german

- 8 Articolul 270a din Bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil), în versiunea aplicabilă începând cu 13 ianuarie 2018 (denumit în continuare „BGB”), prevede:

„Orice convenție prin care debitorul este obligat să plătească un comision pentru o debitare SEPA [(zona unică de plăți în euro)] de bază, pentru o debitare SEPA între întreprinderi, pentru un virament SEPA sau pentru o operațiune cu un card de plată este nulă. Prima teză se aplică utilizării cardurilor de plată numai în cazul operațiunilor de plată efectuate de consumatori, atunci când acestea fac obiectul capitolului II din [Regulamentul 2015/751].”

- 9 Articolul 229 alineatul 45 din Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (Legea de punere în aplicare a Codului civil) (denumită în continuare „EGBGB”) prevede:

„(1) Obligațiile care au ca obiect executarea unor operațiuni de plată și care au luat naștere începând cu 13 ianuarie 2018 nu sunt reglementate decât de BGB și de articolul 248 [din prezenta lege], în versiunea în vigoare începând cu 13 ianuarie 2018.

(2) Obligațiile care au ca obiect executarea unor operațiuni de plată și care au luat naștere înainte de 13 ianuarie 2018 sunt reglementate de Codul civil și de articolul 248 [din prezenta lege], în versiunea în vigoare până la 13 ianuarie 2018, cu excepția cazului în care paragrafele (3) și (4) prevăd altfel.

(3) În cazul în care, fiind o obligație prevăzută la paragraful (2), executarea unei operațiuni de plată nu a început decât la 13 ianuarie 2018, operațiunea de plată este supusă numai BGB și articolului 248 [din prezenta lege], în versiunea în vigoare începând cu 13 ianuarie 2018.

[...]

- (5) Articolul 270a din BGB se aplică tuturor obligațiilor născute începând cu 13 ianuarie 2018.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 10 Vodafone este un operator de rețea de cablu și furnizor de acces la internet care își desfășoară activitatea pe teritoriul Germaniei. De la transpunerea în dreptul german a Directivei 2015/2366, începând cu 13 ianuarie 2018, Vodafone face o distincție între contractele de servicii de telecomunicații și serviciile de teledistribuție prin cablu încheiate înainte de această dată și cele încheiate începând de la această dată. În prima categorie de contracte, acest operator aplică, în temeiul unei clauze contractuale generale, o sumă forfetară denumită „Selbstzahlerpauschale” (tarif fix pentru plata efectuată direct de client) de 2,50 euro pentru fiecare operațiune de plată efectuată, clienților care nu îl autorizează să efectueze o debitare directă automată a contului bancar, ci achită ei înșiși facturile prin intermediul unui virament SEPA. În schimb, această clauză nu mai figurează în lista tarifelor aplicabilă celei de a doua categorii de contracte.
- 11 Vodafone consideră că are dreptul să aplice clauza menționată operațiunilor de plată inițiate în executarea contractelor încheiate înainte de 13 ianuarie 2018 și, prin urmare, să perceapă tariful fix menționat pentru aceste operațiuni chiar și după această dată. Potrivit acestui operator, interdicția perceperii de comisioane suplimentare, prevăzută la articolul 270a din BGB, nu se aplică decât contractelor pe durată nedeterminată încheiate începând cu 13 ianuarie 2018. Având în vedere că articolul 229 alineatul 45 paragraful (5) din EGBGB ar face referire la nașterea

obligației începând cu 13 ianuarie 2018, nu poate fi avută în vedere o aplicare retroactivă a articolului 270a din BGB în cazul contractelor încheiate înainte de această dată, chiar dacă operațiunile de plată întemeiate pe aceste contracte nu sunt inițiate decât începând de la data menționată.

- 12 Uniunea federală arată că interdicția, prevăzută la articolul 270a din BGB, de a percepe comisioane suplimentare începând cu 13 ianuarie 2018 se aplică și operațiunilor de plată inițiate după această dată în executarea contractelor încheiate înaintea acesteia, întrucât articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 urmărește să instituie condiții identice în cadrul pieței interne a serviciilor de plată la data de 13 ianuarie 2018. Pe de altă parte, dispoziția tranzitorie care figurează la articolul 229 alineatul 45 din EGBGB ar trebui interpretată, în temeiul paragrafului (3) al acestui alineat, în sensul că, începând cu 13 ianuarie 2018, noua reglementare se aplică tuturor operațiunilor de plată inițiate începând de la această dată, inclusiv celor care se întemeiază pe contracte încheiate înainte de data menționată.
- 13 În aceste condiții, Uniunea federală a introdus o acțiune în justiție prin care solicită ca Vodafone să înceteze să aplice tuturor operațiunilor de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018 tariful fix pentru plata efectuată direct de client și a obținut câștig de cauză.
- 14 Sesizat în apel de Vodafone, Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München, Germania) tinde să considere că articolul 270a din BGB, care transpune în dreptul german articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, se aplică și atunci când obligația contractuală subiacentă operațiunilor de plată a luat naștere înainte de 13 ianuarie 2018, însă aceste operațiuni, exigibile periodic, de regulă la intervale lunare, sunt inițiate numai după această dată.
- 15 Astfel, potrivit acestei instanțe, începând cu 13 ianuarie 2018 și independent de data încheierii contractelor pe durată nedeterminată, în Uniune este stabilit un regim uniform de redevențe pe piața mijloacelor de plată, astfel încât interdicția perceperii de comisioane suplimentare prevăzută de această dispoziție se aplică și contractelor pe durată nedeterminată încheiate înainte de 13 ianuarie 2018.
- 16 Instanța menționată arată de asemenea că articolul 229 alineatul 45 paragraful (5) din EGBGB, care se referă numai la nașterea obligației contractuale, în condițiile în care aceasta nu este vizată de Directiva 2015/2366, repune în discuție deplina aplicare a interdicției perceperii de comisioane suplimentare pentru operațiunile de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018, atunci când obligația contractuală subiacentă acestor operațiuni a luat naștere anterior acestei date.
- 17 În aceste condiții, Oberlandesgericht München (Tribunalul Regional Superior din München) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 62 alineatul (4) din [Directiva 2015/2366] trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale care, cu titlu tranzitoriu în cazul obligațiilor cu durată nedeterminată din contractele cu consumatorii, permite punerea în aplicare a interdicției comisioanelor de utilizare a instrumentelor de plată și a serviciilor de plată, prevăzută de dispoziția națională de transpunere corespunzătoare, numai dacă obligația subiacentă a luat naștere începând cu 13 ianuarie 2018, dar nu și în cazul în care obligația subiacentă a luat naștere anterior datei de 13 ianuarie 2018, iar (alte) operațiuni de plată vor fi inițiate abia de la 13 ianuarie 2018?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 18 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale în temeiul cărora, în cadrul unor contracte pe durată nedeterminată încheiate cu consumatorii, interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea de instrumente de plată și pentru serviciile de plată vizate de această dispoziție se aplică numai operațiunilor de plată inițiate în executarea contractelor încheiate după 13 ianuarie 2018, astfel încât aceste comisioane continuă să fie aplicabile operațiunilor de plată inițiate după această dată în executarea contractelor pe durată nedeterminată încheiate înainte de aceeași dată.
- 19 În conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 13 octombrie 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, punctul 26, și Hotărârea din 26 ianuarie 2021, Szpital Kliniczny im. dra J. Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie, C-16/19, EU:C:2021:64, punctul 26).
- 20 În ceea ce privește termenii articolului 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, acesta prevede că statele membre se asigură că beneficiarul plății, în sensul articolului 4 punctul 9 din această directivă, nu solicită comisioane pentru utilizarea de instrumente de plată pentru care comisioanele interbancare sunt reglementate în temeiul capitolului II din Regulamentul 2015/751 și nici pentru serviciile de plată cărora li se aplică Regulamentul nr. 260/2012. Din modul de redactare a acestei dispoziții nu reiese nicio precizare referitoare la aplicarea în timp a acestei interdicții.
- 21 În aceste condiții, trebuie să se țină seama de contextul în care se înscrie interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea instrumentelor de plată și pentru serviciile de plată prevăzute la articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, precum și de obiectivele urmărite de această directivă.
- 22 În ceea ce privește contextul articolului 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, trebuie arătat, în primul rând, că, în temeiul articolului 115 alineatul (1) și alineatul (2) primul paragraf din această directivă, deși statele membre trebuie să adopte și să publice până la 13 ianuarie 2018 actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma directivei menționate, aceste acte cu putere de lege și acte administrative devin aplicabile numai de la această dată.
- 23 În al doilea rând, în măsura în care articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 conține dispoziții armonizate, statele membre nu pot, în temeiul articolului 107 alineatul (1) din această directivă, să mențină sau să introducă alte dispoziții ale acestora începând de la data prevăzută la articolul 115 alineatul (2) primul paragraf din directiva menționată.
- 24 În al treilea rând, în cazul în care interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea instrumentelor de plată și pentru serviciile de plată prevăzute la articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 se aplică operațiunilor de plată, în sensul articolului 4 punctul 5 din această directivă, „indiferent de eventualele obligații subiacente existente între plătitor și beneficiarul plății”, data relevantă, în scopul aplicării acestei interdicții, este cea la care este inițiată operațiunea de plată, iar nu data nașterii obligației subiacente acestei operațiuni.

- 25 Dintr-o interpretare sistematică a articolului 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 reiese astfel că interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea instrumentelor de plată și pentru serviciile de plată prevăzute de această dispoziție se aplică tuturor operațiunilor de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018.
- 26 În ceea ce privește obiectivele urmărite de Directiva 2015/2366, trebuie arătat că aceasta vizează promovarea unei mai bune integrări a pieței interne a serviciilor de plată, precum și protejarea utilizatorilor acestor servicii și, în special, oferirea unui grad ridicat de protecție celor care au calitatea de consumatori, astfel cum reiese în special din considerentele (6) și (53) ale acestei directive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 noiembrie 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, punctul 102 și jurisprudența citată), protecția consumatorilor în politicile Uniunii fiind, în plus, consacrată la articolul 169 TFUE, precum și la articolul 38 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (a se vedea prin analogie Hotărârea din 2 martie 2017, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-568/15, EU:C:2017:154, punctul 28).
- 27 Pe de altă parte, astfel cum reiese din considerentul (66) al Directivei 2015/2366, legiuitorul Uniunii a intenționat să depășească, prin intermediul interdicției prevăzute la articolul 62 alineatul (4) din această directivă, fragmentarea practicilor naționale în ceea ce privește facturarea unor comisioane pentru utilizarea anumitor instrumente de plată, fragmentare care a fost la originea unei situații foarte eterogene pe piața plăților din Uniune și o sursă de confuzie pentru consumatori, în special în contextul comerțului electronic și transfrontalier.
- 28 Or, orice aplicare diferențiată a acestei interdicții, după cum obligațiile subiacente operațiunilor de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018 au luat naștere înainte sau după această dată, ar compromite armonizarea la nivelul Uniunii impusă la articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 coroborat cu articolul 107 alineatul (1) din aceasta, iar obiectivul urmărit de directiva menționată, de protecție a consumatorilor pe piața internă a serviciilor de plată, ar fi compromis de aceasta.
- 29 În acest context, trebuie înlăturat, pe de altă parte, argumentul invocat de Vodafone în observațiile sale scrise, potrivit căruia principiile neretroactivității legii și protecției încrederii legitime ar fi încălcate prin domeniul de aplicare temporală recunoscut astfel articolului 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366.
- 30 În această privință, trebuie amintit că o normă de drept nouă se aplică, în principiu, începând de la intrarea în vigoare a actului care o instituie și că, deși aceasta nu se aplică situațiilor juridice născute și care au devenit definitive anterior acestei intrări în vigoare, ea se aplică imediat efectelor viitoare ale unei situații născute sub imperiul legii vechi, precum și situațiilor juridice noi, cu excepția cazului în care rezultă cu claritate din termenii, din economia sau din finalitatea acestei norme că trebuie să îi fie atribuit un efect retroactiv. Aceasta este situația mai ales atunci când norma menționată este însoțită de dispoziții speciale care stabilesc în mod specific condițiile de aplicare în timp a acesteia, atribuindu-i un astfel de efect (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 mai 2020, Azienda Municipale Ambiente, C-15/19, EU:C:2020:371, punctele 56 și 57, precum și jurisprudența citată).
- 31 Or, în speță, având în vedere că articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 25 din prezenta hotărâre, nu vizează operațiunile de plată executate înainte de 13 ianuarie 2018, această dispoziție nu privește situațiile juridice care au devenit definitive anterior acestei date și nu are, așadar, efect retroactiv. Pe de altă parte, în ceea ce

privește operațiunile de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018, în executarea contractelor pe durată nedeterminată încheiate înainte de această dată, articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 nu constituie decât un caz de aplicare a unei norme de drept noi în privința efectelor viitoare ale unei situații născute sub imperiul normei vechi.

- 32 În sfârșit, în măsura în care instanța de trimitere consideră că articolul 229 alineatul 45 paragraful (5) din EGBGB repune în discuție deplina aplicare a interdicției perceperii de comisioane suplimentare pentru operațiunile de plată inițiate începând cu 13 ianuarie 2018, atunci când aceste operațiuni decurg dintr-o obligație contractuală născută înainte de această dată, revine acestei instanțe, conform unei jurisprudențe constante, sarcina de a verifica dacă această dispoziție poate face obiectul unei interpretări conforme cu articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366, astfel cum a fost interpretat la punctul 25 din prezenta hotărâre, pentru a asigura, în cadrul soluționării litigiului cu care este sesizată, deplina eficacitate a dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 2020, Association française des usagers de banques, C-778/18, EU:C:2020:831, punctul 59 și jurisprudența citată).
- 33 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 62 alineatul (4) din Directiva 2015/2366 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale în temeiul căreia, în cadrul unor contracte pe durată nedeterminată încheiate cu consumatorii, interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea de instrumente de plată și pentru serviciile de plată prevăzute la acest articol 62 alineatul (4) se aplică numai operațiunilor de plată inițiate în executarea contractelor încheiate după 13 ianuarie 2018, astfel încât aceste comisioane continuă să fie aplicabile operațiunilor de plată inițiate după această dată în executarea contractelor pe durată nedeterminată încheiate înainte de aceeași dată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 34 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

Articolul 62 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale în temeiul căreia, în cadrul unor contracte pe durată nedeterminată încheiate cu consumatorii, interdicția de a solicita comisioane pentru utilizarea de instrumente de plată și pentru serviciile de plată prevăzute la acest articol 62 alineatul (4) se aplică numai operațiunilor de plată inițiate în executarea contractelor încheiate după 13 ianuarie 2018, astfel încât aceste comisioane continuă să fie aplicabile operațiunilor de plată inițiate după această dată în executarea contractelor pe durată nedeterminată încheiate înainte de aceeași dată.

Semnături